

l'rse)

Equacions no numèriques que creen valor

Noelia Acosta

Audiàxis

L'auditoria es caracteritza per ser una professió vinculada de manera directa al món empresarial i financer, així com a la qualitat, la formació i la integritat. Una professió que ha contribuït, històricament, a la millora del sistema empresarial, especialment en la seva qualitat i, actualment, cada cop més en la seva transparència.

Per aquest fet, és essencial, de cara al futur de la nostra professió i de la viabilitat de cada firma o despatx, viure la professió amb aquest sentit de responsabilitat i qualitat, amb les implicacions directes i indirectes que comporta, com són el coneixement de les novetats, no només legislatives, sinó també les tendències de gestió financeres i de les persones que comencen a impactar a les empreses que auditem.

Per aquest fet, ens veurem obligats a incorporar a les nostres organitzacions especialistes en sistemes informàtics, *blockchain*, etc., així com la incorporació de noves maneres de treballar i gestionar, de cara a buscar la qualitat esmentada anteriorment, i l'eficiència dels nostres equips de treball.

A continuació, comentarem la rellevància que estan adquirint les dades no financeres, i els seus efectes en la auditoria, tant en el seu enfocament en l'execució de la auditoria com algunes de les tendències empresarials que ens trobem tant en l'àmbit nacional com internacional.

COM PODRÍEM DEFINIR QUÈ ÉS LA INFORMACIÓ NO FINANCERA?

El Financial Accounting Standard Board (FASB, 2001) la defineix com: "La informació no financera és aquella que no està reflectida en els estats financers tradicionals com el balanç de situació i el compte de pèrdues i guanys, i s'hi inclou informació de caràcter obligatori o voluntari".

Aquesta informació extraordinària que les mateixes dades econòmiques d'una companyia no ens proporcionen de manera directa, redueix d'una manera considerable el Gap entre el valor comptable d'una empresa i el seu valor de mercat. I cada empresa valora el cost-benefici de proporcionar aquesta informació de manera voluntària als possibles usuaris.

D'aquesta definició de l'any 2001 que va fer l'FASB han transcorregut més de 17 anys, amb una situació molt similar, ja que molta informació no financera

no és obligatòria, tot i aquest fet els organismes reguladors han dut a terme algunes ampliacions de les normatives i regulacions, i hi ha tota una sèrie de recomanacions i moviments, així com informes d'informació no financera que s'estan consolidant tot i la seva voluntarietat. Podríem fer un esment especial a la normativa següent:

- La Directiva 2014/95/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, que va ser adaptada per l'ordenament jurídic espanyol amb el Reial decret-Llei 18/2017, de 24 de novembre. D'aplicació per als exercicis econòmics que s'iniciïn a partir de l'1 de gener del 2017. Els informes de gestió, des d'aquesta data, hauran d'incorporar la informació extra financera requerida.
- En l'àmbit de Catalunya, l'Ordre JUS/152/2018, que va entrar en vigor el 8 d'octubre del 2018, i que actualitza la Llei de Transparència aprovada l'any 2014, en què s'amplien algunes informacions que fundacions i associacions hauran de publicar en les seves pàgines web, en funció de la seva grandària, si reben fons públics i si són d'utilitat pública, i d'aquesta informació s'ha de destacar la creació i la publicació del balanç social, entre altres punts.

O altres recomanacions i directrius que les empreses estan adoptant a les seves pràctiques:

- Línies directrius de l'OCDE, creades el 1976 i revisades l'any 2011 per empreses multinacionals, que són recomanacions voluntàries que els governs fan a les empreses amb operacions internacionals, independentment del lloc on comercialitzin i duguin a terme les seves activitats, sobre bones pràctiques i conductes empresarials responsables.
- Guia ISO 26000 sobre responsabilitat social.
- Els deu principis de la iniciativa del Pacte Mundial de Nacions Unides, l'any 1999.

- Els ODS o SDG "Sustainable Development Goals", són una altra iniciativa de les Nacions Unides, el 2015, on es van aprovar 17 objectius, amb un full de ruta per alienar accions i estratègies per tal d'assolir conjuntament els reptes establerts el 2030.

- Declaració tripartida dels principis sobre les empreses multinacionals i la política social de l'OIT (última modificació al març del 2017).

- Ordre ESS/1554/2016, de 29 de setembre, per la qual es regula el procediment pel registre i publicació de les memòries de responsabilitat social i de sostenibilitat de les empreses, organitzacions i administracions públiques.

O la manera que les societats estan reportant aquestes pràctiques als usuaris a través d'informes d'informació financera i no financera com:

- Global Reporting Initiative (GRI), Standard Internacional amb gran acceptació en l'àmbit mundial per la preparació d'informes de sostenibilitat.

- International Integrated Reportin Council (IIRC)

- Memòries de sostenibilitat que s'han dut a terme sota les indicacions del Pacte Mundial, concretament, la xarxa espanyola és una de les primeres xarxes en l'àmbit local, tant per activitat com per nombre d'adhesions. I es reporta a través de la seva aplicació o en format lliure.

Com podem veure, la voluntarietat és una característica de la informació no financera, encara que es comencen a introduir alguns punts obligatoris a grans companyies, la importància i la tendència de l'increment d'aquest tipus d'informació no es dona per la seva obligatorietat, sinó per la rellevància d'aquest tipus de dades.

L'usuari de la informació, especialment l'inversor o el consumidor o client de moltes empreses, volen saber més sobre aquestes: sobre les seves polítiques amb les persones, sobre les matèries primes que utilitzen, sobre la política de reciclatge, sobre els recursos que utilitzen, sobre l'impacte en el medi ambient de la seva producció i del producte que estan comprant, etc. Justament aquesta rellevància i l'impacte directe que pot tenir en els resultats de les societats fa que aquest tipus d'informació s'estigui subministrant sense obligatorietat, ja sigui a petita escala dins dels mateixos estats financers de la societat o reportant informes especials com els informes de sostenibilitat o informes integrats.

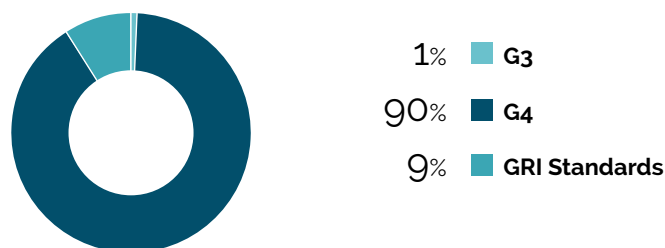
Un punt comú de moltes empreses que incrementen la informació no financera és el canvi en la seva gestió, ja que el reporting de la informació no deixa de ser una manera d'explicar als diferents grups d'interès el què s'està fent, com s'està fent, quina n'és l'evolució i els objectius a mitjà termini.

Aquest sistema de gestió es caracteritza pel coneixement de l'impacte que la seva activitat genera en els diferents grups d'interès: clients, proveïdors, treballadors, accionistes, administració pública, medi ambient. etc. És el que coneixem com a Responsabilitat Social Empresarial (RSE) o Responsabilitat Social Corporativa (RSC)

STATUS DE L'RSC

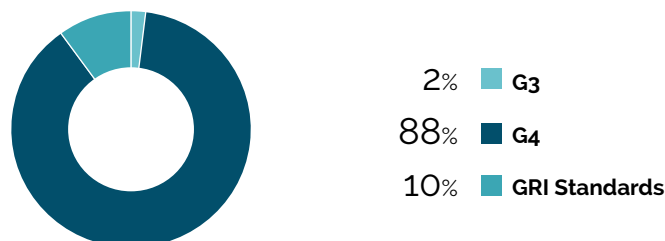
El GRI és un marc molt popular de cara a informar sobre RC d'una entitat, concretament, segons un estudi de KPMG, les 100 companyies amb més volum de vendes del país publiquen un 77% en format GRI.

N100 España

Base: 67 companyies de N100 España que reportan conforme a GRI en 2017

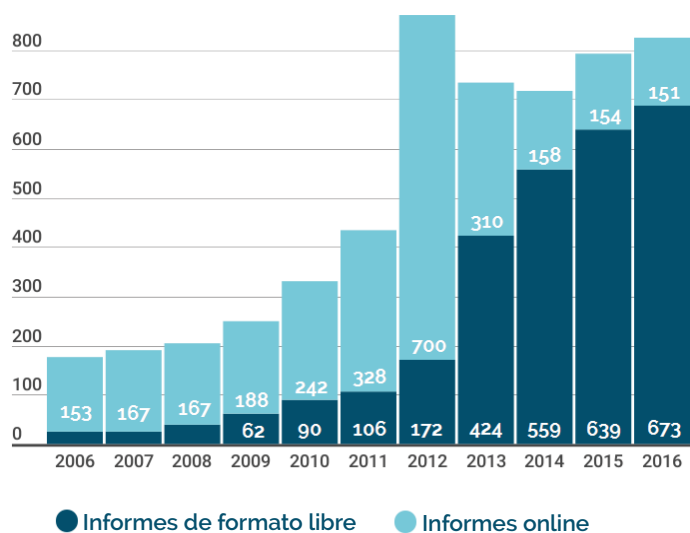
N100 Global

Base: 2.230 companyies de N100 Global que reportan conforme a GRI en 2017

Font: KPMG SURVEY OF CORPORATE RESPONSIBILITY REPORTING 2017

La gràfica següent situa l'evolució dels informes reportats durant l'exercici 2016 a través de la plataforma del Pacto Mundial a Espanya, segons l'informe publicat a la pàgina WEB del Pacto Mundial Red Española.

Observem un increment molt important els últims exercicis de societats que reporten a través de la plataforma del Pacto Mundial, l'any 2016 se situa en 824 entitats, i és un punt molt destacable el fet que d'aquestes 416 empreses eren Pimes, que tenen un pes molt important en la massa empresarial del nostre país, i és un fet més que destacable que aquestes entitats estiguin iniciant-se en aquest tipus de report.

INFORMES PUBLICADOS 2016¹

Online	Formato libre	Total
● 30 Grandes empresas	● 250 Grandes empresas	280
● 94 Pymes	● 322 Pymes	416
● 10 Microempresas	● 23 Microempresas	33
● 6 Tercer Sector	● 44 Tercer Sector	50
● 6 Sindicatos/Asociaciones empresariales	● 22 Sindicatos/Asociaciones empresariales	28
● 5 Institución Educativa	● 12 Institución Educativa	17
151	673	824

824 informes publicados en 2016, un 18% a través de la herramienta de reporting de la Red Española

1. Informes de Progreso online y de formato libre desde enero a diciembre de 2016

Amb les breus dades que hem exposat ja es pot comprovar que les grans empreses informen d'una manera estandarditzada, moltes, amb els informes GRI, dades no financeres de manera recurrent, i amb unes altres fonts, com el Pacto Mundial. Comprovem que empreses potser de no tanta magnitud com les primeres, també estan iniciant-se en aquest tipus d'informació.

COM EVOLUCIONARÀ L'RSC? I L'ÚS I CONTINGUT EN ELS INFORMES ECONÒMICS DE LA INFORMACIÓ NO FINANCERA?

A continuació, detallem els possibles indicadors futurs sobre l'ús d'aquesta informació no financera:

Empreses de l'Ibex 35:

Les empreses que cotitzen en l'Ibex 35 apliquen de manera generalitzada els criteris d'RSC, informen als seus inversors, els quals valoren de forma positiva aquestes accions, ja que es considera un Indicador d'excel·lència.

Opinions dels CEOs en l'àmbit mundial i espanyol

MUNDIAL

2018	2017
1. Vuelta al proteccionismo. 2. Riesgo de ciberseguridad. 3. Riesgo de tecnologías disruptivas y emergentes. 4. Riesgo operacional. 5. Riesgos climáticos y medioambientales.	1. Riesgo operacional 2. Riesgo de tecnologías disruptivas y emergentes. 3. Riesgo reputacional. 4. Riesgo estratégico 5. Riesgo de ciberseguridad.

NACIONAL

2018	2017
1. Vuelta al proteccionismo / territorialismo. 2. Riesgos climáticos y medioambientales. 3. Riesgo de tecnologías disruptivas y emergentes. 4. Riesgo reputacional. 5. Riesgo de ciberseguridad.	1. Riesgo operacional 2. Riesgo de tipos de interés 3. Nuevos hábitos de clientes 4. Riesgo de ciberseguridad 5. Riesgo de fraude

Fuente: Global CEO Outlook KPMG

Canvis generacionals en els consumidors

Els denominats mil·lennials són consumidors del futur que atrauen l'atenció pels CEOs i el funcionament de les seves organitzacions, amb unes clares inquietuds cap a la sostenibilitat i el coneixement dels productes que consumeixen.

Los CEOs toman como desafío comprender las necesidades de los millennials ya que son diferentes a la de los clientes tradicionales.

Los CEOs consideran la reposición de su marca par atraer a esta generación.

Los millennials demandan ser escuchados y consideran importantes ámbitos como el de sostenibilidad (valores de empatía).

Economia circular

Procés de transformació dirigit a guanyar eficiència en la gestió dels recursos del planeta de cara al seu sosteniment.

Les tendències, tant en empreses de l'IBEX com en les preocupacions dels CEOs mundials i nacionals, així com els valors dels futurs consumidors o les tendències en els sistemes de producció i gestió de les empreses, marquen la responsabilitat social com un eix, un sistema de gestió dels impactes, on la informació no financera té i tindrà molta importància.

Com pot afectar a l'auditoria?

L'activitat de l'auditoria, no aliena a l'actualitat i a les tendències, ha vist com en l'àmbit nacional s'han aplicat canvis en l'informe d'auditoria, amb l'objectiu de donar més informació als usuaris dels comptes anuals. Les noves necessitats d'informació no financera, que hem anat comentant al llarg de l'article, amb un país com el nostre, on el sector de l'auditoria és estable i gaudim d'una economia assentada, un dels passos següents en la professió pot ser analitzar amb més detall aquest tipus d'informació?

Actualment, de manera obligatòria, els comptes anuals inclouen alguna informació no financera, així com en les societats de més grandària on l'informe de gestió requereix més informació d'aquesta naturalesa. I, de manera voluntària, hi ha entitats que duen a terme memòries de sostenibilitat o memòries integrals, i en cap cas no està obligada la seva auditoria.

Com s'ha de revisar aquesta informació? Donem un valor afegit si afegim un nivell d'assurance als informes d'RSC o les memòries integrals auditant-les?

Indubtablement el nivell de seguretat i de transparència que podem donar a aquest tipus d'informes és elevat, a causa de la immaterialitat d'algunes dades, a la importància de la comparabilitat de les dades per treure conclusions, i, per tant, en el manteniment dels principis d'un any a un altre, així com l'inici d'aquest tipus de reports en alguns sectors i en el món empresarial en general.

Quins reptes tenim com a professió?

La informació no financera té una importància creixent en relació amb la demanda de transparència a la societat, i els nous sistemes de reportar informació, com poden ser els que ja s'han comentat o l'informe integrat, ajuden a generar valor, i integren informació financera, d'estratègia, de riscos, d'oportunitats, socials, mediambientals i econòmics.

Per aquest fet el Col·legi va publicar la "Guia No-Números que creen valor", iniciativa de la Comissió d'RSE del Col·legi, per divulgar la responsabilitat social empresarial i assumida com a compromís pel Consell Directiu aquest any 2018.

L'acompanyament per part de l'auditor en l'establiment de la cultura necessària per a l'aplicació del sistema de gestió integral i responsable, en la millora de la transparència, d'establir millores que dissuadeixin el frau, etc., és una qüestió de responsabilitat i compromís de la nostra professió.

L'entorn complex no només per l'exercici de la nostra activitat, sinó per fer viables i sostenibles les nostres firmes, fa que aquesta àrea pugui ser una possibilitat de nous negocis, tot i que hem de tenir uns coneixements mínims de cara al manteniment d'aquesta qualitat que sempre ha acompanyat la nostra professió.

